

פוקר אינו משחק מזל

ניתן לפתח מומחיות במשחק הפוקר? פס"ד שהוא הימור גדול מדי למדינה
עו"ד דוד פורר 1/8/16

משחק פוקר / צילום/Shutterstock: ס.א.פ. קרייטיב

באליפות ישראל בברינג' זכיתי בפעם הראשונה בשנת 1990. לפי הזכור לי היתה מעורבת בזכייה מידה רבה של מזל. כל פעולה שלי הצליחה וכל פעולה של היריבים נכשלה. כל מי שמשחק קלפים מכיר את זה. יש ימים שכל קלף מלמיליאן. למשחק הברינג' יש יחסי ציבור טובים. האסוציאציה המקובלת נעה מחבורת קשישות המשחקות אחר הצהריים במועדון השכונתי ועד למשחק אריסטוקרטי של לורד בריטי, כגון הלורד סנדוויץ' אשר המציא את הכריך בצורתו המודרנית כשתקף אותו הרעב תוך כדי משחק.

לדעת רשויות המדינה, ברינג' הוא משחק מחשבה ולא משחק מזל. איגוד הברינג' הישראלי מקבל מימון ממשד החינוך. בתי ספר מתגאים בהוראת הברינג' כחלק מתוכנית ההעשרה למצטיינים. במישור הבין-לאומי משחק הברינג' צפוי להיות מוכר בקרוב כספורט אולימפי ולהפוך לענף ספורט באולימפיאדת החורף. אפשר להתווכח על השאלה אם יש מקום שמשחקים כגון ברינג' או שחמט יוכרו כספורט אולימפי. אי אפשר לדון ברצינות בשאלה אם ברינג' הוא משחק מזל או משחק מחשבה. אדם הטוען שמדובר במשחק מזל לא יודע לשחק ברינג' ולא מבין את המשחק.

פוקר, לעומת זאת, הוא בעיני רשויות המדינה משחק מזל: לא מחשבה, לא ידע, לא ניסיון. יותר מזל מכל דבר אחר. המשחק עצמו מותר על פי חוק - רק הארגון שלו אסור - ובהתאם לכך, מעת לעת מגישה המשטרה כתבי אישום נגד מארגנים של משחקי פוקר. לעתים מדובר בטיפוסים מפוקפקים הנמצאים ממילא בשולי הנורמה ואשר משתמשים בארגון הפוקר כפלטפורמה לפעילות שוק אפור ולפעילויות פליליות אחרות. בכתבי האישום טוענת המשטרה שמשחק הפוקר הוא משחק מזל (משחק שבו הזכייה תלויה יותר במזל מאשר ביכולת), ויש גם פסקי דין שבהם מנמקים בתי המשפט את הקביעה בכך שפוקר הוא משחק שבו מרכיב המזל גדול יותר ממרכיב המחשבה, הידע והניסיון.

רשות המסים לא מאמינה במזל

לאחרונה התברר ש**רשות המסים** חושבת אחרת מהמשטרה. לדעת רשות המסים, פוקר אינו משחק מזל. בהתאם לתפיסה זו ביקשה רשות המסים לחייב במס הכנסה אדם אשר שיחק פוקר באופן קבוע וזכה בסכומי כסף נכבדים. רשות המסים לא הסתפקה בטענה שמדובר בהכנסה מה**הימורים** החייבת ב-25% מס, אלא טענה שמדובר בהכנסה ממשלח יד, החייבת במס בשיעור גבוה יותר, וזאת בין היתר נוכח המומחיות שפיתח אותו האדם במשחק הפוקר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופט הרי קירש) קיבל את עמדת רשות המסים. השופט קבע כי ניתן לפתח מומחיות במשחק הפוקר, ואישר את החיוב במס על הכנסות ממשחק פוקר כהכנסה ממשלח יד. מפסק הדין עולה שהשופט היה מודע לחלוטין לפסיקה הקובעת שפוקר הוא משחק מזל, ומסקנתו היתה שונה מזו שהתקבלה בפסיקה עד היום.

ההנמקה העומדת בבסיס הפסיקה שהמדובר במשחק מזל היא פשוטה - אם מבודדים כל משחקון פוקר בפני עצמו, אז אלמנט המזל גדול מאלמנט היכולת. דומה שעל כך לא יחלקו גם שחקני הפוקר הטובים ביותר. אולם מי משחק משחקון פוקר אחד? אף אחד. בידוד משחק הפוקר למשחקון בודד אחד מצביע על המצוקה האנליטית שבה היו מצויים בתי המשפט שקבעו שהמדובר במשחק מזל. זהו אינו ניתוח אמיתי של משחק הפוקר אלא ניתוח מלאכותי שאינו תואם את מהות המשחק.

צדק עשה השופט קירש עם משחק הפוקר כשקבע שיש לבחון את רצף המשחקים ולא את המשחקון הבודד. מפסק הדין עולה שהשופט אף מודע לצעד האנליטי הבא המתבקש מקביעתו. ברור שלא ניתן לפתח מומחיות במשחק מזל. אדם המהמר על הטלת מטבע יעמוד בכל הטלה והטלה בפני אותם הסיכויים, אין זה משנה אם המדובר בהטלה אחת או באלף הטלות.

מומחיות לא תהיה כאן ולא ניתן לפתח אותה. בדומה לכך, אם משחקון פוקר בודד הוא משחק מזל, אז לא ניתן לפתח בו מומחיות. חזרה על משחק מזל לעולם תישאר משחק מזל. המסקנה המתחייבת מפסק הדין של השופט קירש היא שמשחק הפוקר אינו משחק מזל ושאינו מקום לניתוח של כל משחקון בנפרד אלא יש לבחון את רצף המשחקים.

יהיה מעניין לראות כיצד תתמודד המדינה עם העמדות הסותרות של המשטרה מצד אחד ושל רשות המסים מצד שני. כיצד תגיש המשטרה כתבי אישום על ארגון משחקי הימורים? הרי כל נאשם יוכל להביא להגנתו את פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב הקובע שמדובר במשחק שבו ניתן לרכוש מומחיות ועל בסיסו יטען שאינו מדובר במשחק מזל.

עוד יהיה מעניין לראות מה תעשה המשטרה אם מארגני המשחקים יערכו בהתאם ויתירו את ההשתתפות במשחק רק למשתתפים שהצהירו על עצמם מראש שהם בעלי מומחיות במשחק, שהם מתכוונים לשחק מספר רב של משחקונים ושהם מאמינים שהתוצאות תלויות ביכולת יותר מאשר במזל.

ההימור שלי? המדינה תגיע להסכם עם הנישום הספציפי ולבית המשפט העליון יוגש הסדר המבטל את פסק דינו של כבוד השופט קירש. כל תוצאה אחרת תהיה הימור גדול מדי עבור המדינה.

הכותב הוא שותף במשרד עורכי הדין גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות'